

יצתה זו שראויה בשעת הקדש להיות שדה אחוזה, דברי רבי יהודה ורבי שמעון.

רבי מאיר אומר, כך דורשים: מנין ללוקח שדה מאביו "ומת אביו ואח"כ הקדישה", מנין שתהא לפניו כשדה אחוזה כיון שירשה קודם שהקדישה? תלמוד לומר: ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו יקדיש וגו' דין שדה מקנה יש לה, ודורשים לדעת רבי מאיר כך: שדה שאינה ממש שדה אחוזה בשעת הקדש יש לה דין שדה מקנה, יצאת זו שהיא שדה אחוזה ממש בשעת הקדש, ונאיננו דורש כרבי יהודה ורבי שמעון, שהפסוק בא למעט אף שדה "שראויה" בשעת הקדש להיות שדה אחוזה].

ומיבעי לן: לימא רבי יהודה ורבי שמעון שסוברים שהפסוק בא ללמד, על שדה "שירשה אחר שהקדישה", ולא על שדה "שהקדישה אחר שירשה", כיון שהם סוברים שלזה לא צריך פסוק, ובעל כרחך, "אשר לא משדה אחוזתו" בא ללמד אף על שדה שירשה אחר שהקדישה, בהא קמיפלגי, על רבי מאיר שסובר שאף ל"הקדישה אחר שירשה" צריך פסוק:

דרכי מאיר סבר: קנין פירות שהיה לבן כשלקחה מאביו [שהרי כיון שחוזרת לאביו ביובל אין לו אלא קנין פירות] כקנין הגוף דמי וכאילו קנויה לו לגמרי, נמצא שכשמת אביו לא הוסיפה⁽⁴²⁾ לו ירושת אביו כלום בקנין השדה, שכבר קנויה היא לו מתחלה, ואם כן אם לא שלימדנו תורה שנעשית לו שדה אחוזה על ידי מיתת אביו, היינו אומרים שעדיין שדה מקנה היא — ואף שמת אביו קודם שהקדישה — ועל כן סובר רבי מאיר שאין לנו לרבות אלא חידוש זה, ואין מקור ללמוד שאף אם מת אביו אחר ההקדש הרי היא שדה אחוזה מעכשיו.

אבל רבי יהודה ורבי שמעון שסוברים שאין צריך הפסוק ללמדנו שנעשית לבן שדה אחוזה אם מת אביו וירשה קודם שהקדישה, סברי: קנין פירות שהיה לבן כשלקחה מאביו לאו כקנין הגוף דמי, נמצא שכשמת אביו נתוסף לו מכח ירושת אביו קנין הגוף בשדה. ואם כן פשוט ששדה אחוזה היא לו, ובעל כרחך בא הפסוק לרבות, מת אביו אחר שהקדישה.

ופשטינן: אמר רב נחמן בר יצחק: בעלמא, כלומר: באמת, אף לרבי שמעון ורבי יהודה קנין פירות כקנין הגוף דמי, וצריך פסוק

אחוזת יוצאת לכהנים ולא שדה מקנה ואפילו כשלא שייך הטעם שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו.

42. תמה הגרי"ז, שהרי פשוט שאפילו אם קנין פירות כקנין הגוף. אך חוץ מזה נשאר הקנין הגוף עצמו, ואם כן, ודאי שנוסף לבן במיתת האב קנין הגוף שעד עכשיו היה שייך לאב.

קרקע לשישים שנה שהדין הוא שביובל אינה חוזרת לבעלים, אם הקדיש אותה הלוקח אין היא יוצאת לכהנים ביובל, ואף על פי שהיא שייכת ללוקח גם אחרי היובל ולא שייך הטעם שאין אדם מקדיש וכו' מכל מקום אינה יוצאת לכהנים.

וביאר המנחת חינוך שהטעם שאומרת המשנה משום שאין אדם מקדיש וכו' זה טעם לרוב המקרים. אך שוב נקבע הדין שרק שדה